

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الگو (۱)

رشته طراحی و دوخت

گروه تحصیلی هنر

زمینه خدمات

شاخه آموزش فنی و حرفه‌ای

شماره درس ۳۴۶۰

۶۴۶ پاسبان، شریفه

الف ۱۷۹ پ الگو (۱)/ مؤلفان: شریفه پاسبان و دیگران.- تهران: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران،

۱۳۹۲ ۱۳۹۲

۲۷۲ ص. مصور- (آموزش فنی و حرفه‌ای؛ شماره درس ۳۴۶۰)

متون درسی رشته طراحی و دوخت گروه تحصیلی هنر، زمینه خدمات.

برنامه‌ریزی و نظارت، بررسی و تصویب محتوا: کمیسیون برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی رشته طراحی و دوخت دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش وزارت آموزش و پرورش.

۱. خیاطی. الف. ایران. وزارت آموزش و پرورش. دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش. ب. عنوان. ج. فروست.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

همکاران محترم و هنرجویان عزیز:

پیشنهادها و نظرهای خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی:
تهران - صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های
فنی و حرفه‌ای و کاردانش، ارسال فرمایند.

info@tvoccd.sch.ir
www.tvoccd.sch.ir

پیام نگار (ایمیل)
وب گاه (وب سایت)

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش
عنوان و کد کتاب: الگو (۱) ۳۵۹/۸۳

مؤلفان: شریفه پاسبان، فاطمه صدر اصفهانی، رویا کریمی، طاهره ذاکر رضوی

صفحه‌آر: فاطمه رئوف بی- فربیبا رهدار

طرح گرافیکی تصاویر: فاطمه رئوف بی- فربیبا رهدار

رسامی الگو: فاطمه رئوف بی- فربیبا رهدار

طرح جلد: مریم کبوان

اعضای کمیسیون تخصصی: حمیده گراییلی، محترم نی زاری، کوکب نخعی، عباس میرشجاعیان حسینی، زهرا
ستاری، اکرم رستگاری مقدم ناجی، زهرا امانی تهران، آمنه شیخ، زهرا فیروز یار، فاطمه صنعتی

نوبت و سال چاپ: سوم - ۱۳۹۲

نظارت بر چاپ و توزیع: اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران- ایرانشهر شمالی- ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی) تلفن: ۰۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۰۸۸۳۰۹۲۶۶

کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹، وب سایت: www.chap.roshd.ir

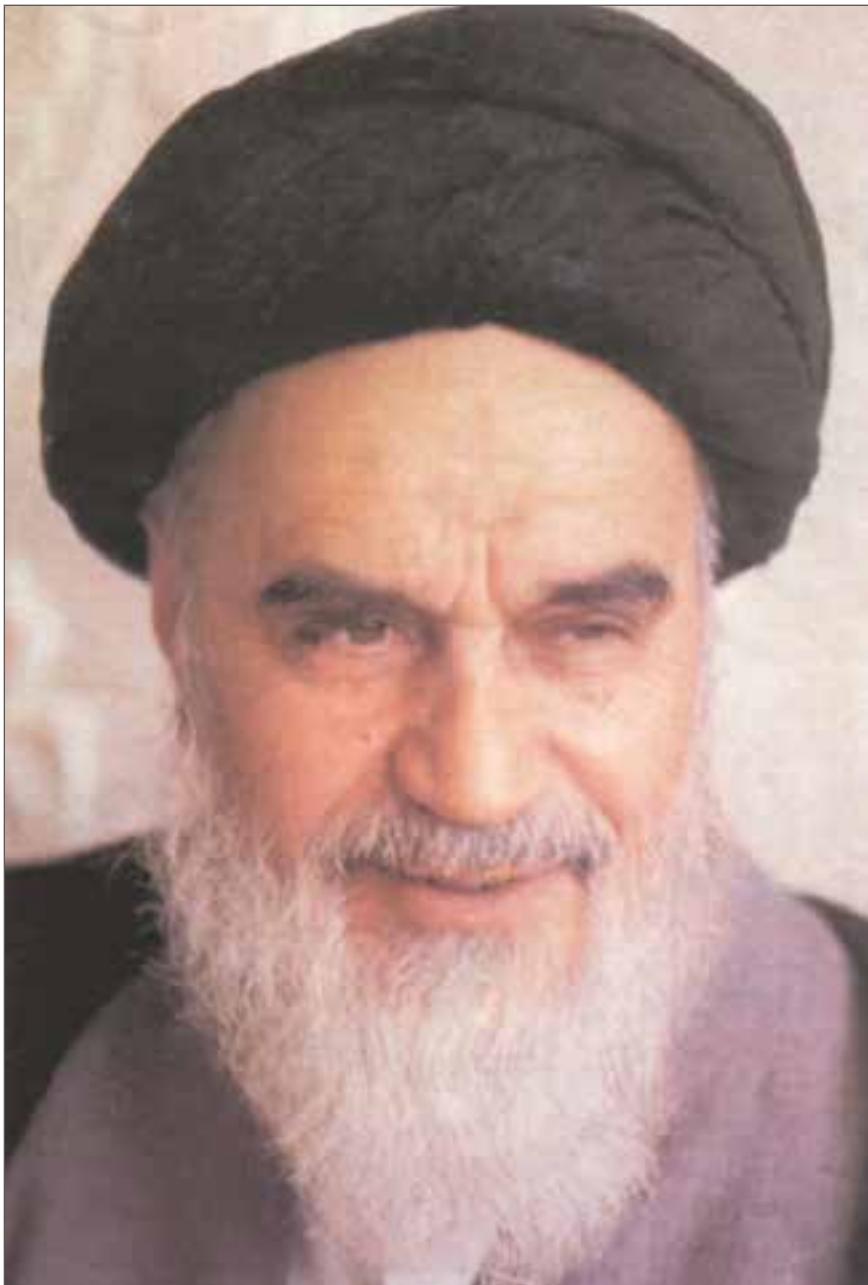
ناشر: شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»

تهران- کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج- خیابان ۶۱ "داروپخش" تلفن: ۰۴۹۸۵۱۶۱-۵، دورنگار: ۰۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی: ۳۷۵۱۵-۱۳۹

کلیه حقوق مربوط به تألیف، نشر و تجدید چاپ این اثر متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی است.

حق چاپ محفوظ است.

شما عزیزان کوشش کنید که از این وابستگی بیرون آید و احتیاجات کشور خودتان را برآورده سازید، از نیروی انسانی ایمانی خودتان غافل نباشید و از اتکای به اجانب بپرهیزید.

امام خمینی «قدس سرّه شریف»

فصل دوم

هدف کلی: کاربرد رسم الگوهای دامن فون، ترک و کلوش

هدفهای رفتاری:

فراگیر پس از مطالعه این فصل باید بتواند:

۱	ویژگی‌های دامن فون را تعریف کند.
۲	اوازمان را تعریف کند.
۳	انواع اوازمان را نام ببرد.
۴	انواع اوازمان را شرح دهد.
۵	الگوی دامن فون با اوازمان از پهلو (داخل و خارج از فضای الگو) را بسازد.
۶	الگوی دامن فون با اوازمان طبیعی و افقی - عمودی را بسازد.
۷	مشخصات دامن ترک را بیان کند.
۸	الگوی اساس دامن ترک را رسم کند.
۹	الگوی دامن ترک با اوازمان از پهلو و طبیعی را بسازد.
۱۰	الگوی دامن ترک با اوازمان سراسری و افقی - عمودی را بسازد.
۱۱	مشخصات دامن کلوش را بیان کند.
۱۲	الگوی دامن یک کلوش، دوکلوش، چهارکلوش را رسم کند.

أنواع دامن فون، ترك، كلوش

دامن فون (با أنواع اوازمان)

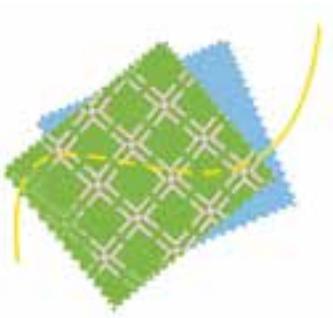
این نوع دامن‌ها، لبه گشادی دارند.

کمی اندام را درشت نشان می‌دهند و می‌توانند عیب شکم و باسن برجسته را پوشانند.

گشادی دامن، توسط اوازمان به شیوه‌های گوناگون انجام می‌شود.

اوازمان: فضای اضافه شده به الگو است که با بستن پنس به صورت طبیعی، اضافه شدن از خارج کادر

الگو (خط پهلو) و محدوده داخلی الگو (سرتاسر طول دامن، افقی و عمودی) ایجاد می‌شود. در اوازمان طبیعی پنس میزان گشادی لبه دامن را تعیین می‌کند اما در بقیه اوازمان‌ها نسبت به مدل، جنس پارچه و قد دامن مقدار آن محاسبه می‌شود. به عنوان مثال حداکثر فضای اضافه شده در اوازمان پهلو «7 سانتی‌متر» است و بیشتر از این مقدار فرم دامن را به هم می‌ریزد اما در صورت نیاز به گشادی بیشتر می‌توان از چند اوازمان به طور هم‌زمان استفاده کرد.

● تصوير ٢-١ ●

اصلاح کنید. (تصویر ۲-۲)

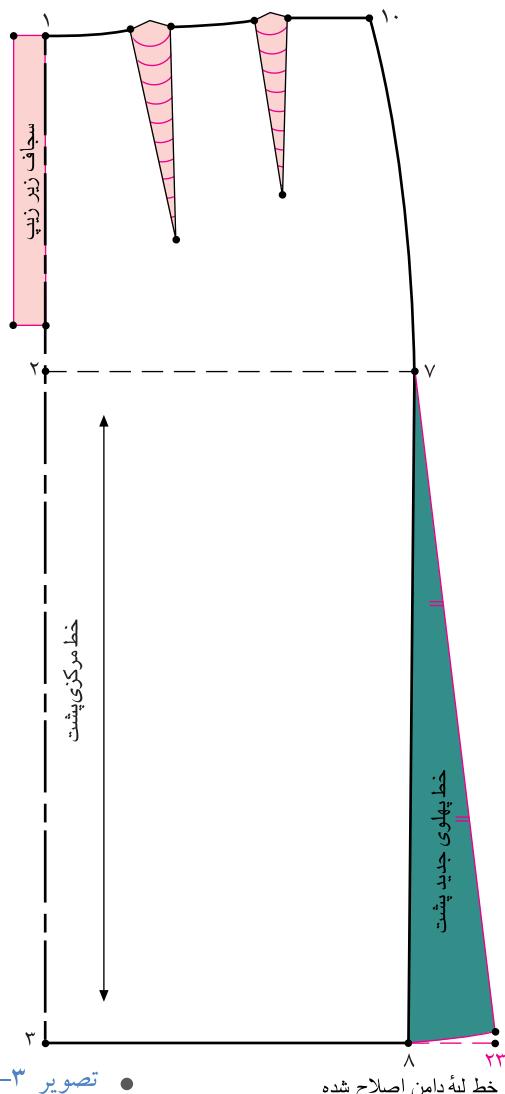
الگوی پشت

- در الگوی پشت نیز مطابق جلو از نقطه ۸ تا ۷ سانتی متر به سمت بیرون علامت بزنید، نقطه ۲۳ بدست آید.

$$8 \rightarrow 23 = 2-7\text{cm}$$

- نقاط ۲۳ و ۷ را با خط کش به هم وصل کنید.

- برای اصلاح لبه دامن مطابق جلو عمل کنید. (تصویر ۲-۳)

الگوی دامن فون با اوازمان پهلو (خارج از الگو)

■ از الگوی اساس دامن استفاده کنید.

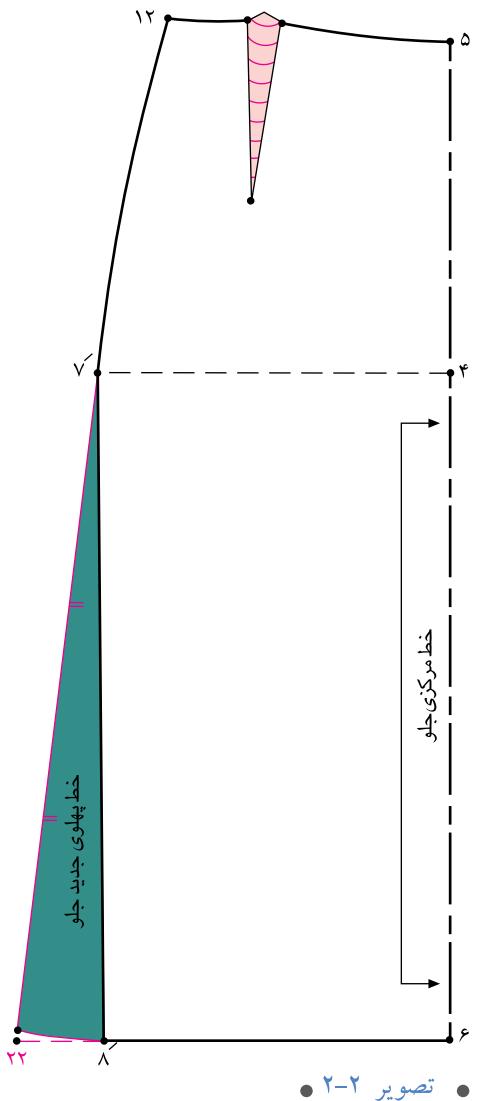
الگوی جلو

- از نقطه ۸ تا ۷ سانتی متر به سمت بیرون علامت بزنید، نقطه ۲۲ بدست آید.

$$8 \rightarrow 22 = 2-7\text{cm}$$

- نقاط ۲۲ و ۷ را با خط کش به هم وصل کنید.

- خط ۷ تا ۸ را اندازه بگیرید و اندازه بدست آمده را از نقطه ۷ روی خط جدید پایین آمده لبه دامن را

الگوی دامن فون با اوازمان پهلو (داخل فضای الگو)

مرحله اول

■ از الگوی اساس دامن استفاده کنید.

الگوی جلو

■ از نقطه ۸ در لبه دامن «۳ سانتی متر» به سمت داخل الگو علامت بزنید. نقطه ۲۲ بدست می آید.

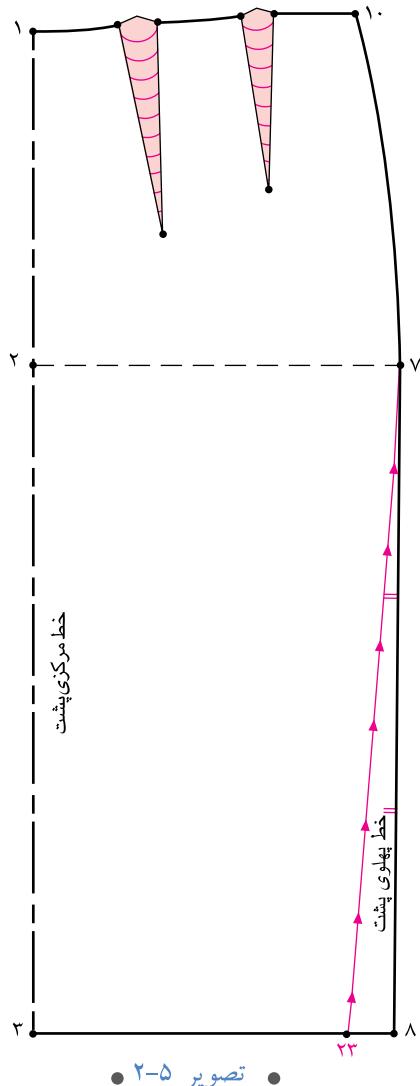
$\Delta \rightarrow ۲۲ = ۳\text{cm}$

نقاط ۲۲ و ۷ را با خط کش به هم وصل کنید. (تصویر ۲-۴)

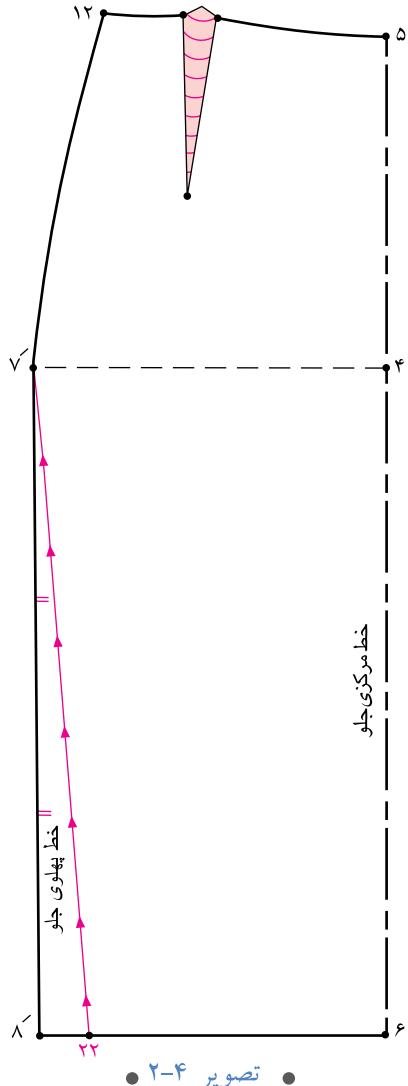
■ در الگوی پشت مطابق جلو از نقطه ۸ در لبه دامن «۳ سانتی متر» به سمت داخل الگو علامت بزنید. نقطه ۲۳ بدست می آید.

$\Delta \rightarrow ۲۳ = ۳\text{cm}$

نقاط ۲۳ و ۷ را با خط کش به هم وصل کنید. (تصویر ۲-۵)

تصویر ۲-۵

تصویر ۲-۴

مرحله دوم

الگوی جلو

خط ۲۲ و ۷ را از لبه دامن به سمت بالا قیچی کنید، الگو در نقطه ۷ جدا نشود، فضای باز شده اوازمان دهد.

$۲۲ \rightarrow ۲۲ = ۲-۷\text{cm}$

خط لبه دامن را با خط کش منحنی اصلاح کنید. (تصویر ۲-۶)

(تصویر ۲-۶)

الگوی پشت

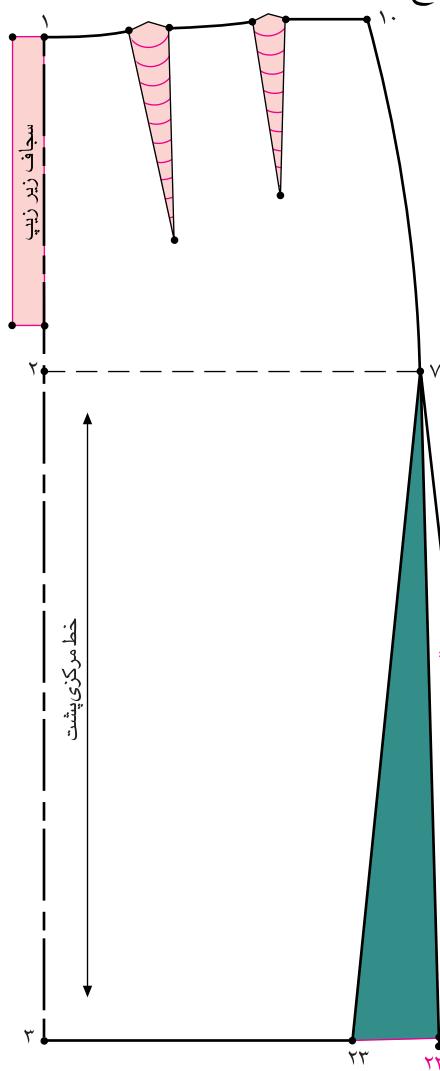
در الگوی پشت نیز خط ۲۳ و ۷ را از لبه دامن به سمت بالا قیچی کنید. الگو در نقطه ۷ جدا نشود، به اندازه جلو اوازمان دهد.

$۲۳ \rightarrow ۲۳ = ۳-۷\text{cm}$

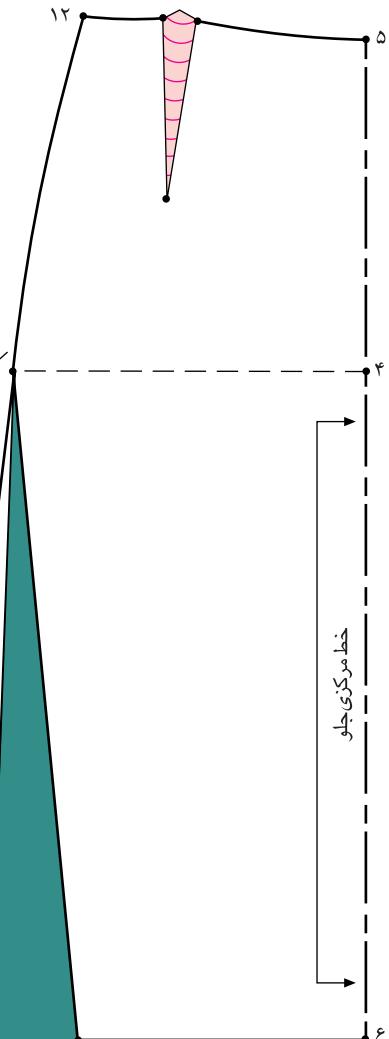
خط لبه دامن را اصلاح کنید. (تصویر ۲-۷)

در صورتی که اوازمان بیشتر از « ۷ سانتی متر » باشد در نقطه ۷ و ۷ فرو رفتگی ایجاد می شود که لازم است

اصلاح گردد.

تصویر ۲-۷

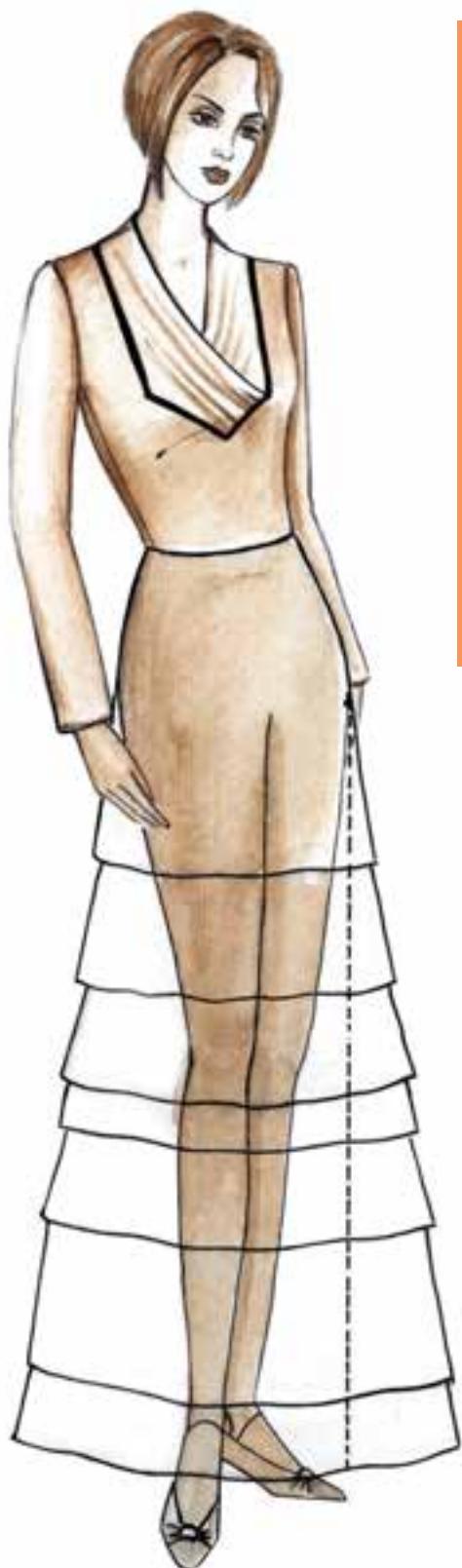
تصویر ۲-۶

بیشتر بدانید (مطالعه آزاد)

نسبت قد دامن فون با گشادی آن

مقدار اوازمان پهلو در زیبایی لبه دامن تأثیر می‌گذارد. این مقدار نسبت به قد دامن تغییر می‌کند. هر چه قد دامن کوتاه‌تر باشد، این اندازه کمتر و هر چه قد دامن بلندتر شود میزان گشادی بیشتر خواهد شد.

■ بدین گونه که دامن با قد بلند (تا مچ) با اوازمان «۷ سانتی‌متر» در پهلو و دامن با قد کوتاه با اوازمان «۲ سانتی‌متری» در پهلو، نسبت گشادی در لبه دامن‌ها یکسان است. (تصویر ۲-۸)

● تصویر ۲-۸ ●

الگوی جلو

■ از پهناهای پنس «۱ سانتی متر» کم کنید. (بنابراین پهناهای پنس «۱ سانتی متر» می شود). طول پنس را به اندازه دلخواه بین «۱۰ تا ۱۴ سانتی متر» در نظر بگیرید و انتهای آن را نقطه ۲۳ بنامید.

اندازه ۵ تا ۲۴ برابر با $\frac{1}{3}$ خط ۵ تا ۱۲ است.

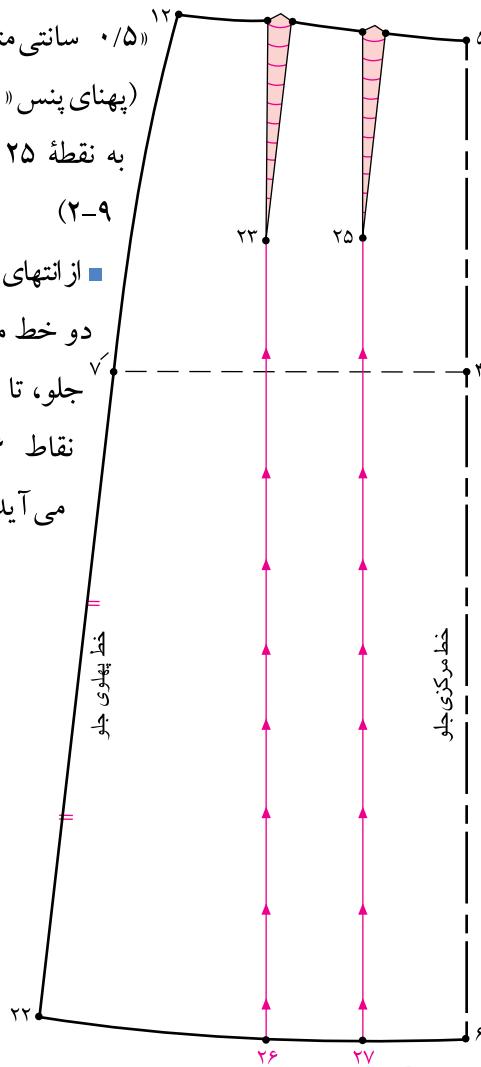
$$5 \rightarrow 24 = \frac{1}{3} (5 - 12)$$

از نقطه ۲۴ به اندازه طول پنس ($23 \rightarrow 21$) به سمت پایین گونیا کنید و نقطه ۲۵ بدهست می آید.

■ از دو طرف نقطه ۲۴ به اندازه

$0/5$ سانتی متر علامت بزنید و (پهناهای پنس «۱ سانتی متر» می باشد). به نقطه ۲۵ وصل کنید. (تصویر ۲-۹)

■ از انتهای پنس ها (نقاط ۲۳ و ۲۵) دو خط موازی با خط مرکزی جلو، تا لب دامن رسم کنید. نقاط ۲۶ و ۲۷ به دست می آید. (تصویر ۲-۱۰)

● تصویر ۲-۱۰

الگوی دامن فون با اوازمان طبیعی

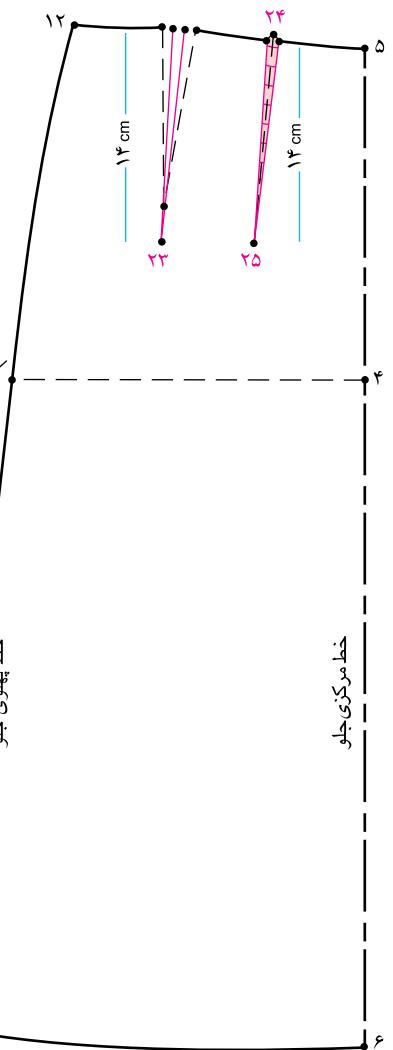
مرحله اول

■ از الگوی دامن فون با اوازمان پہلو استفاده کنید.

توجه :

برای اینکه مقدار اوازمان ها با هم یکسان شود لازم است، تعداد، طول و پهناه پنس ها با هم برابر باشد.

● تصویر ۲-۹

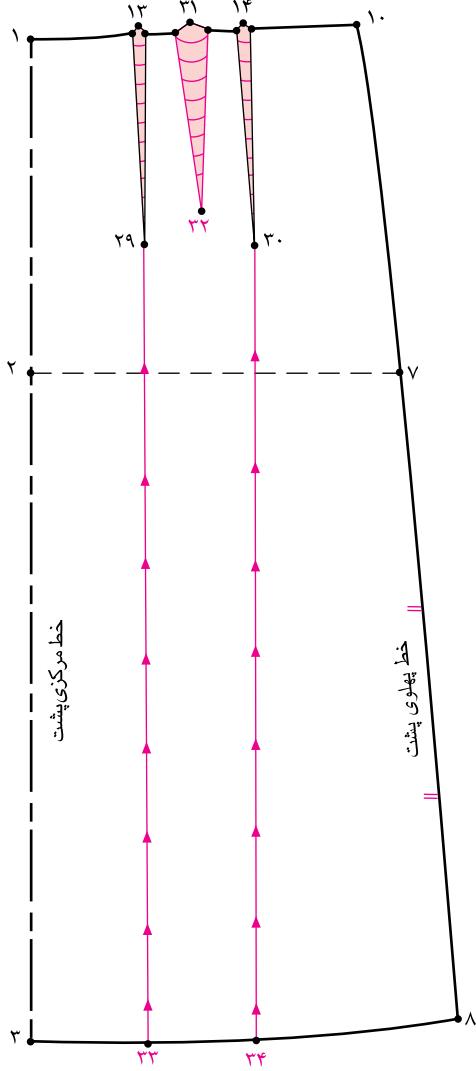

الگوی پشت

- از نقطه ۳۱ به اندازه «۱۲ سانتی متر» (طول پنس) به سمت پایین گونیا کنید. نقطه ۳۲ بدست می‌آید.

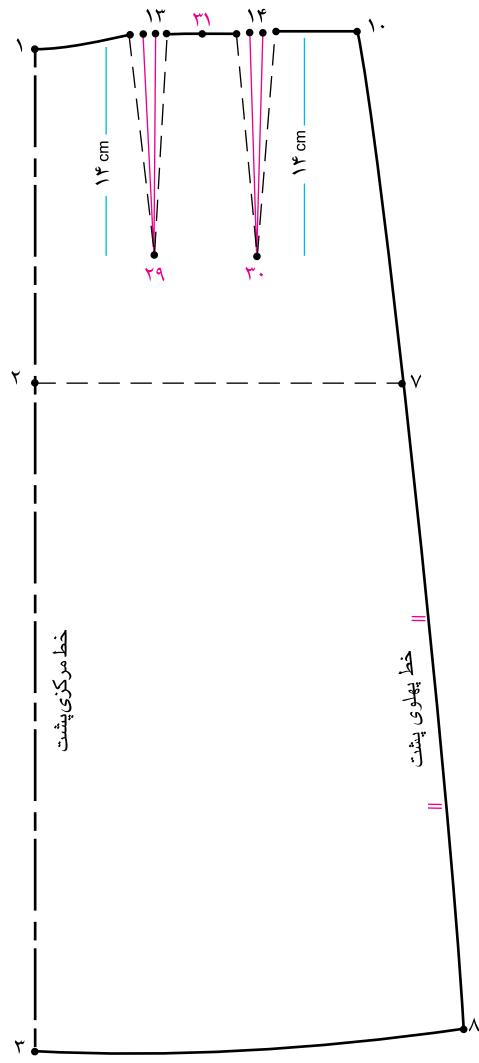
$$31 \rightarrow 32 = 12\text{cm}$$

(طول پنس)
- پهنهای پنس را در نقطه ۳۱ به اندازه «۲ سانتی متر» علامت بزنید.
- از انتهای پنس‌ها نقاط ۲۹، ۳۰، ۳۱ و ۳۲ دو خط موازی با خط مرکزی پشت عمود کنید. نقاط ۳۳ و ۳۴ بدست می‌آید. (تصویر ۲-۱۲)

● تصویر ۲-۱۲

- از پهنهای پنس‌ها «۱ سانتی متر» کم کنید.
  - (بنابراین عرض هر پنس «یک سانتی متر» می‌شود). طول پنس‌ها را برابر پنس‌های جلو رسم کنید.
  - $13 \rightarrow 29 = 30 \rightarrow 14$
  - خط ۱ تا ۱۰ را تقسیم بر ۲ کنید. نقطه ۳۱ بدست می‌آید. (تصویر ۲-۱۱)
- $$1 \rightarrow 31 = \frac{1}{2} (1 \rightarrow 10)$$

● تصویر ۲-۱۱

مرحله دوم

الگوی جلو

- خطوط (۲۳ و ۲۶) و (۲۵ و ۲۷) را تا انتهای پنس قیچی کنید.

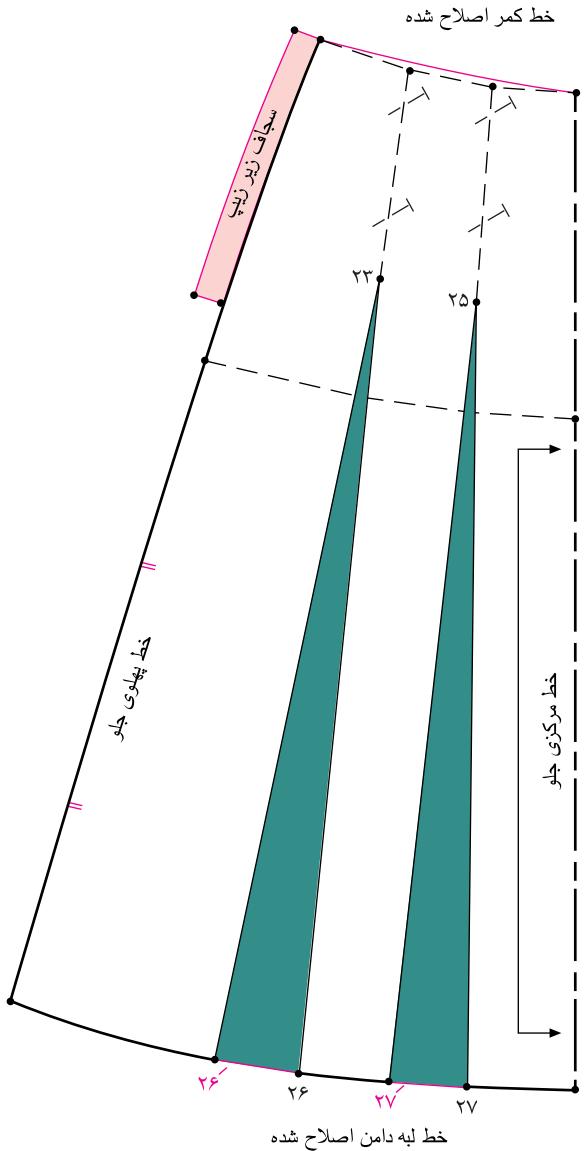
پنس‌ها را به سمت خط پهلو بیندید.

- روی کاغذ دیگر، الگو را در خط مرکزی جلو روی خطی راست قرار دهید و محل باز شده را به کاغذ بچسبانید.

فضای باز شده، اوازمان طبیعی است.

- خطوط کمر و لبه دامن را اصلاح کنید.

(تصویر ۲-۱۳)

● تصویر ۲-۱۳

توجه:

در اوازمان طبیعی هر چه طول پنس بلندتر باشد اوازمان کمتر باز می‌شود و چنانچه طول پنس کوتاه‌تر شود اوازمان بیشتری باز می‌شود. پهناهی پنس نیز اگر بیشتر شود مقدار اوازمان نیز بیشتر می‌شود.

توجه:

زیپ می‌تواند در خط پهلو و یا وسط پشت دوخته شود.

الگوی پشت

■ خطوط (۲۹، ۳۰) و (۳۳، ۳۴) را تا انتهای پنس قیچی کنید.

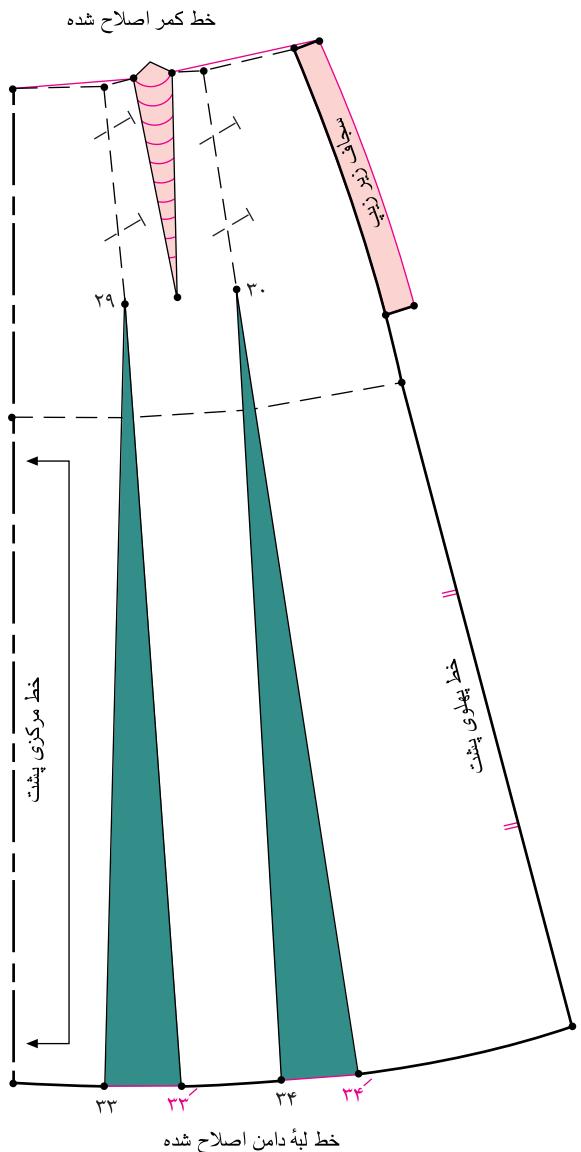
■ پنس‌ها را بیندید و مطابق جلو اوازمان دهید.

■ خطوط کمر و لبه دامن را اصلاح کنید.

■ در مدل‌هایی که پشت و جلو روی دولای بسته قرار می‌گیرد، زیپ در خط پهلو دوخته می‌شود.

بدین منظور سجاف زیپ را در پهلوی جلو و پشت رسم کنید. هنگام برش پارچه دقت کنید سجاف را روی یک پهلوی جلو و پشت مشخص کنید.

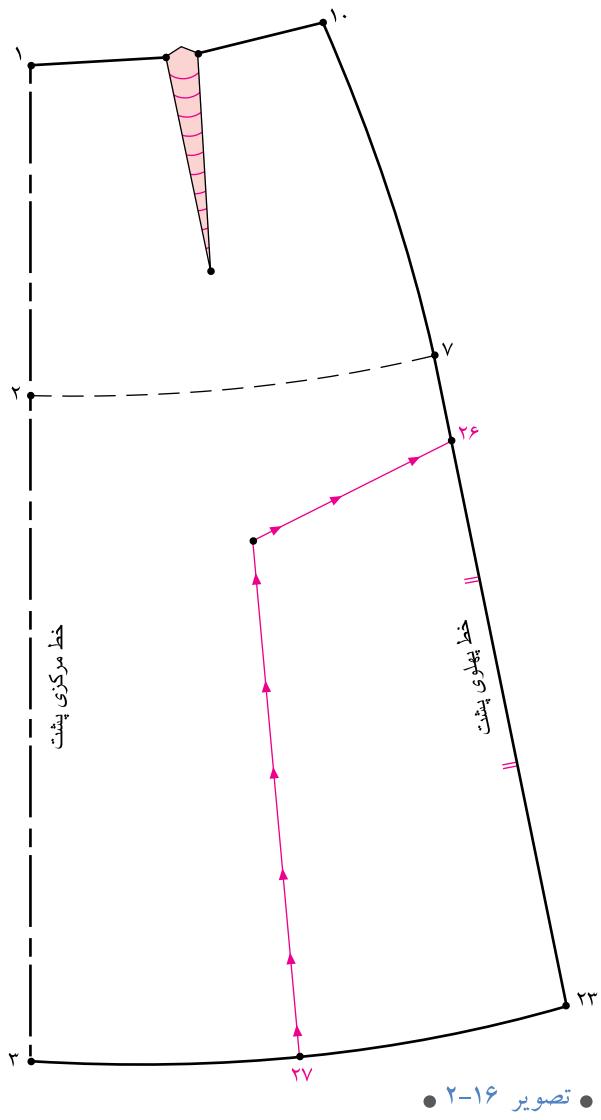
(تصویر ۲-۱۴)

● تصویر ۲-۱۴ ●

الگوی پشت

- مطابق جلو نقطه ۲۶ را از روی خط پهلو علامت بزنید.
  - خط ۳ تا ۲۳ را در لبه دامن تقسیم بر ۲ کنید.
  - نقطه ۲۷ بدست می آید.
- $3 \rightarrow 27 = \frac{1}{2} \quad « 3-23 »$
- مطابق شکل نقطه ۲۶ و ۲۷ را به هم وصل کنید.
(تصویر ۲-۱۶)

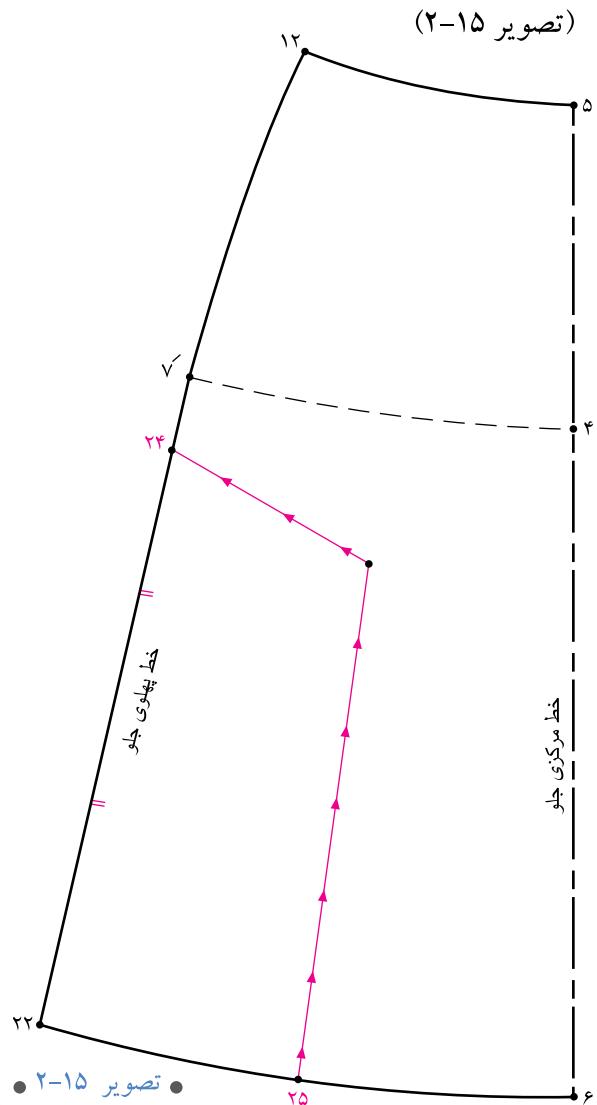
الگوی دامن فون با اوازمان افقی - عمودی

مرحله اول

از الگوی دامن فون با اوازمان طبیعی استفاده کنید.

الگوی جلو

- نقطه ۲۴ را روی خط پهلو کمی پایین تر از خط باسن به دلخواه علامت بزنید.
- خط ۶ تا ۲۲ را در لبه دامن تقسیم بر ۲ کنید نقطه $6 \rightarrow 25 = \frac{1}{2} \quad « 6-22 »$ بدست می آید.
- مطابق شکل نقطه ۲۴ و ۲۵ را به هم وصل کنید.
(تصویر ۲-۱۵)

مرحله دوم

الگوی جلو

■ خطوط بدست آمده در مرحله اول را از نقاط ۲۵ تا ۲۴ قیچی کنید. الگو در نقطه ۲۴ جدا نشود.

■ خط مرکزی را روی خط راست قرار دهید و بین فضای باز شده الگو به اندازه «۳ تا ۷ سانتی متر» (نسبت به مدل و جنس پارچه) اوازمان دهید.

$$25 \rightarrow 25 = 3-7\text{cm}$$

■ خط پهلو را در نقطه ۲۶ و لبه دامن را اصلاح کنید.

(تصویر ۲-۱۷)

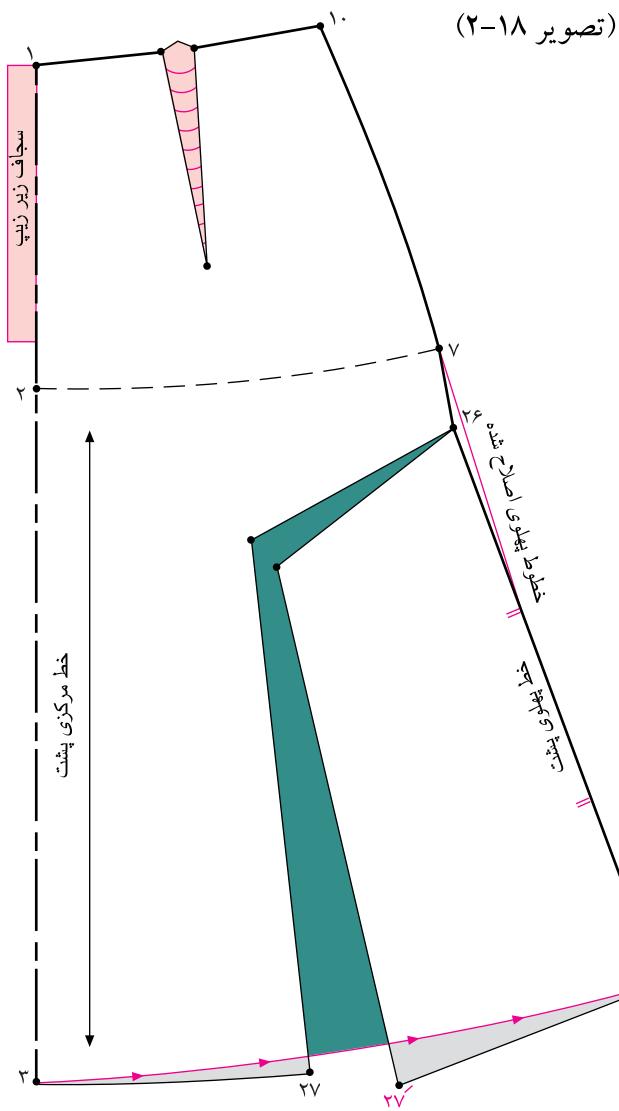
الگوی پشت

■ در الگوی پشت مطابق جلو بین فضای باز شده در الگو به اندازه «۳ تا ۷ سانتی متر» اوازمان دهید.

$$27 \rightarrow 27 = 3-7\text{cm}$$

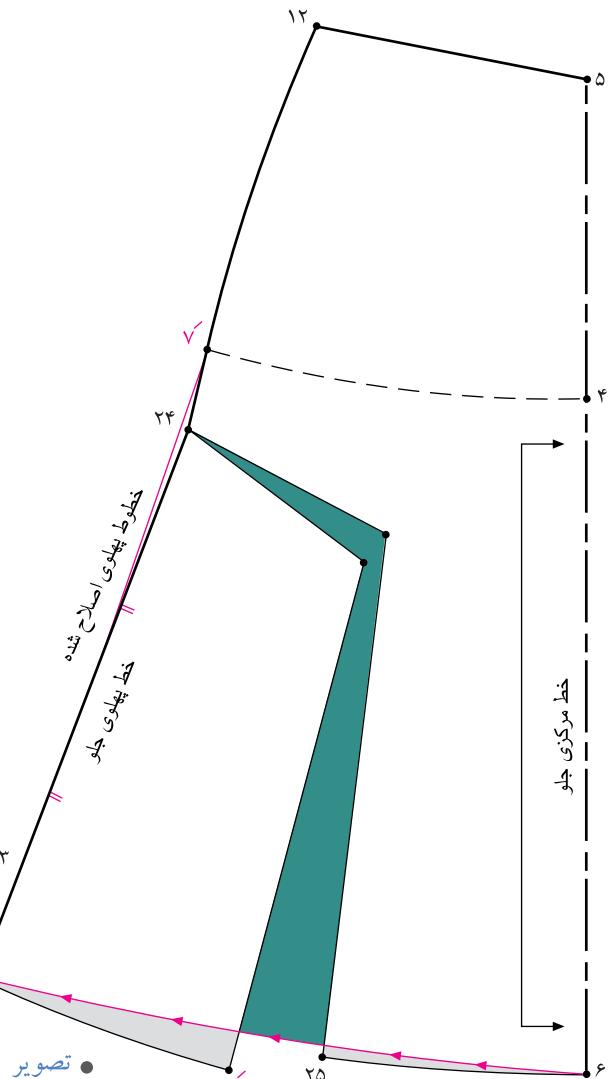
■ خط پهلو را در نقطه ۲۶ و لبه دامن را اصلاح کنید.

(تصویر ۲-۱۸)

● تصویر ۲-۱۸

● تصویر ۲-۱۷

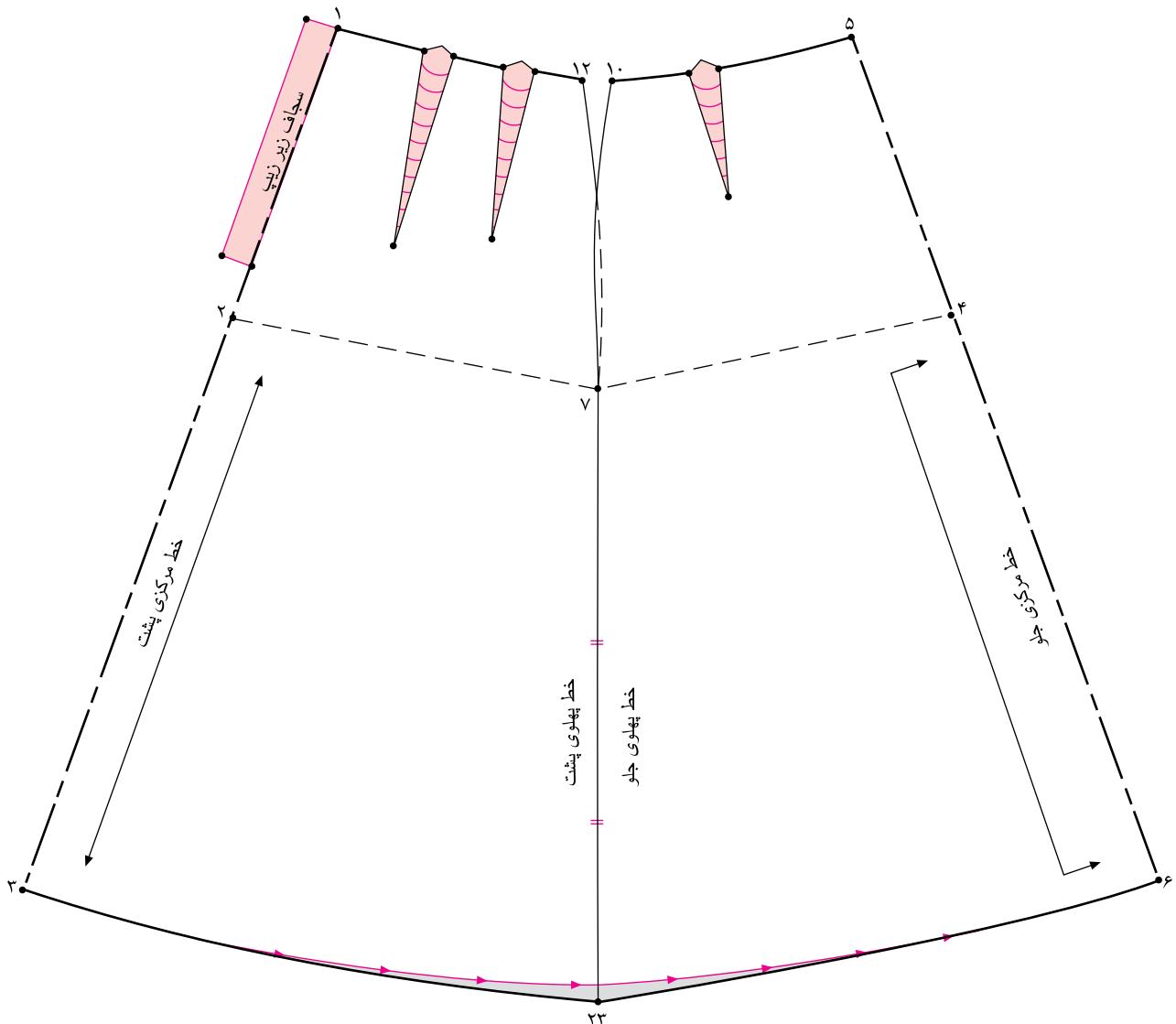

بیشتر بدانید (مطالعه آزاد)

اصلاح لبه دامن فون با اوازمان افقی - عمودی

برای اصلاح لبه دامن، خطوط پهلوی الگو را کنار هم قرار دهید و خط منحنی را اصلاح کنید.

(تصویر ۲-۱۹)

● تصویر ۲-۱۹ ●

دامن ترک

دامن ترک دارای برش‌های عمودی است. برش‌ها نشان دهنده تعداد ترک‌ها هستند که بین ۶، ۸ و ۱۲ عدد می‌باشد. این دامن می‌تواند به شکل‌های مختلف مانند: ترک فون، ترک پیلی دار رسم شود و به دلیل خطوط با برش عمودی شخص را بلندتر و لاغرتر نشان دهد.

● ۲-۲۰ تصویر ●

الگوی اساس دامن ترک

■ اندازه‌های لازم برای رسم الگوی دامن ترک

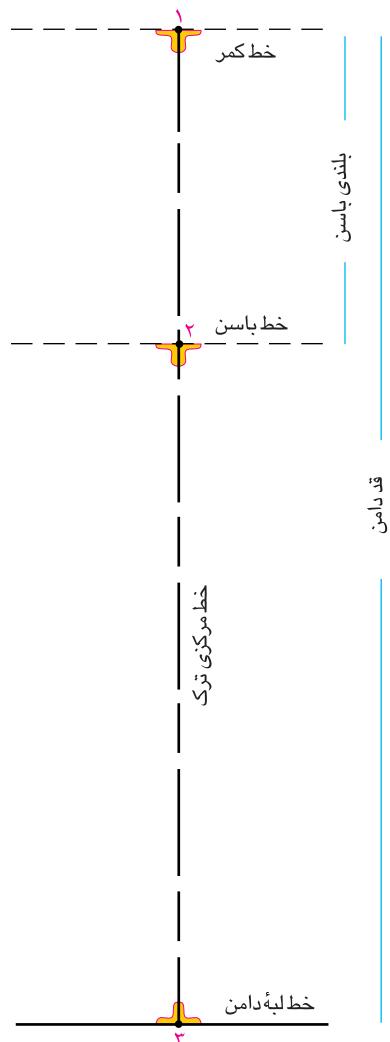
- دور کمر

- دور باسن

- بلندی باسن

- قد دامن

محله اول

● ۲-۲۱ تصویر ●

■ یک خط عمودی رسم کنید. رأس آن را نقطه ۱ بنامید. از نقطه ۱ بلندی باسن را پایین آمده، نقطه ۲ بدست می‌آید.

بلندی باسن = $۲ \rightarrow ۱$

■ از نقطه ۱ قد دامن را پایین آمده، نقطه ۳ بدست می‌آید.

قد دامن = $۱ \rightarrow ۳$

■ خط ۱ تا ۳ را در نقاط ۳، ۲، ۱ مطابق شکل به دو طرف گونیا کنید.

■ خطوط گونیا شده از نقاط ۳، ۲، ۱ به ترتیب خط کمر، خط باسن و خط لبه دامن است.

■ خط ۱ تا ۳، خط مرکزی ترک است.

(تصویر ۲-۲۱)

مرحله دوم

- دور کمر را به اضافه « 1 سانتی متر » کرده سپس تقسیم بر تعداد ترک‌ها کنید.

(تعداد ترک‌ها به دلخواه انتخاب می‌شود.)

- اندازه بدنست آمده را نصف کنید و از دو طرف نقطه ۱ علامت بزنید، نقاط ۶ و ۷ به دست می‌آید.

$$\text{تعداد ترک‌ها} = \frac{1}{5}\text{ cm} + 0.0\text{ cm}$$

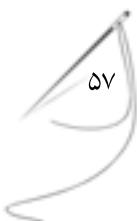
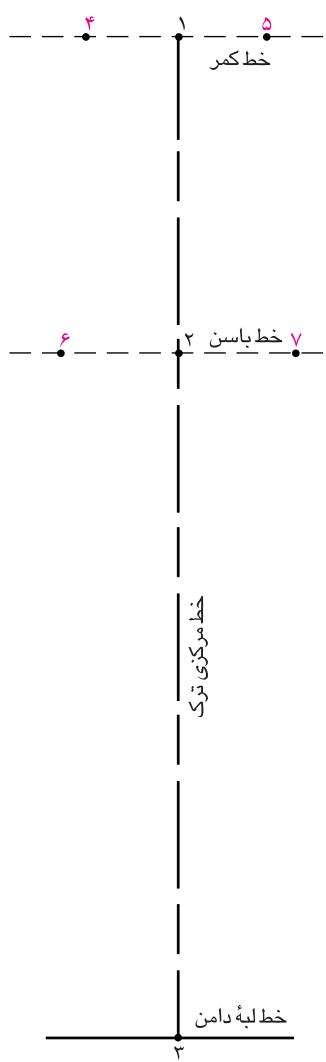
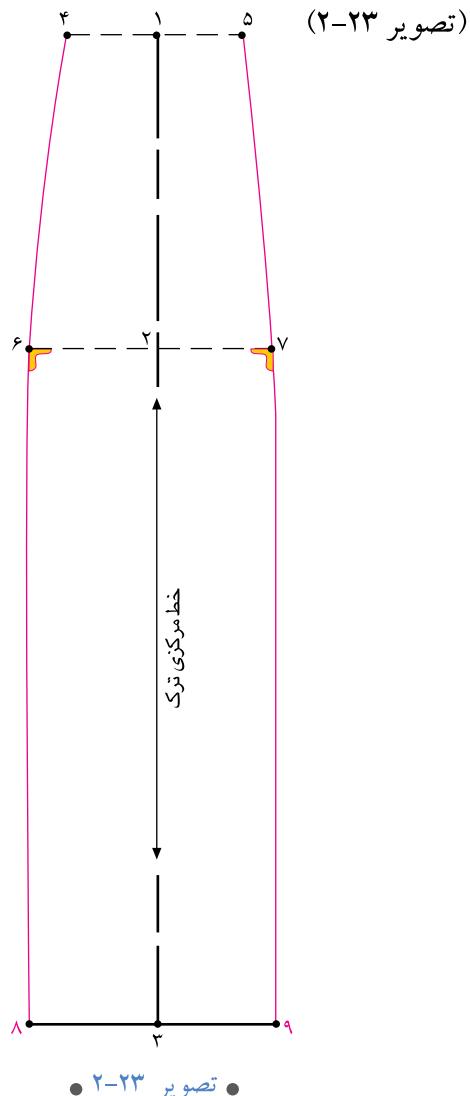
نقطه ۶ و ۷ را به سمت پایین گونیا کنید تا خط لبه دامن را قطع کند، نقاط ۸ و ۹ بدنست می‌آید.

نقطه ۴ را با خط کش منحنی به ۶ وصل کنید.

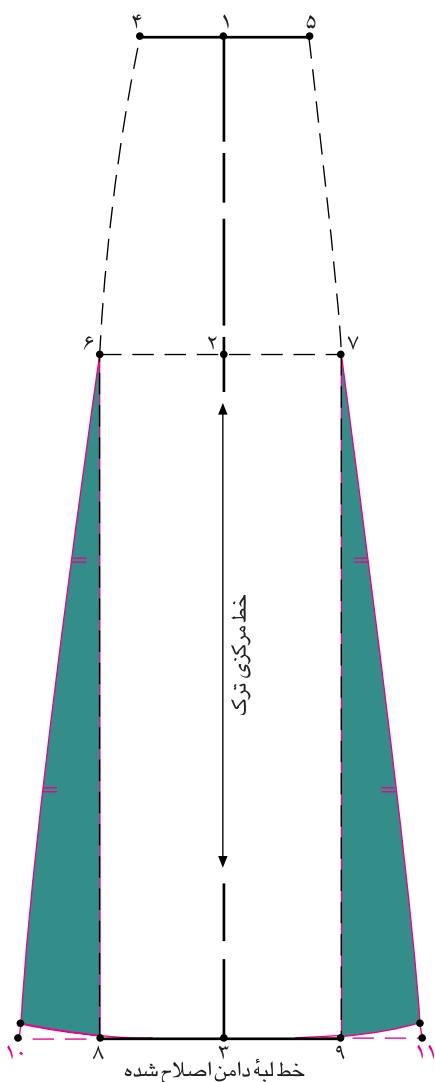
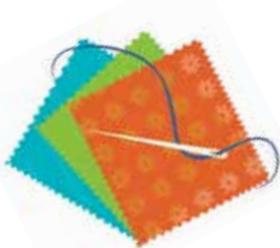
در سمت دیگر نیز به همین صورت عمل کنید.

خط راستا را خط مرکزی ترک در نظر بگیرید.

(تصویر ۲-۲۲)

الگوی دامن ترک با اوازمان پهلو

■ از اساس دامن ترک استفاده کنید.

■ از نقطه ۸ در لبه دامن «۲ تا ۷ سانتی متر» به سمت

بیرون علامت بزنید، نقطه ۱۰ بدست می آید.

$$8 \rightarrow 10 = 2-7 \text{ cm}$$

■ نقاط ۱۰ و ۶ را به هم وصل کنید.

■ از نقطه ۹ نیز در لبه دامن «۲ تا ۷ سانتی متر» به سمت

بیرون علامت بزنید، نقطه ۱۱ بدست می آید.

$$9 \rightarrow 11 = 2-7 \text{ cm}$$

■ نقاط ۱۱ و ۷ را به هم وصل کنید.

■ برای اصلاح لبه دامن مطابق دامن فون عمل کنید.

■ خط ۶ تا ۸ را اندازه بگیرید و اندازه بدست آمده را

روی خط ۶ تا ۱۰ پایین آمده لبه دامن را اصلاح کنید.

■ در سمت دیگر نیز، به همین صورت عمل کنید.

(تصویر ۲-۲۴)

توجه:

بعد از رسم اوازمان ممکن است نقاط ۶

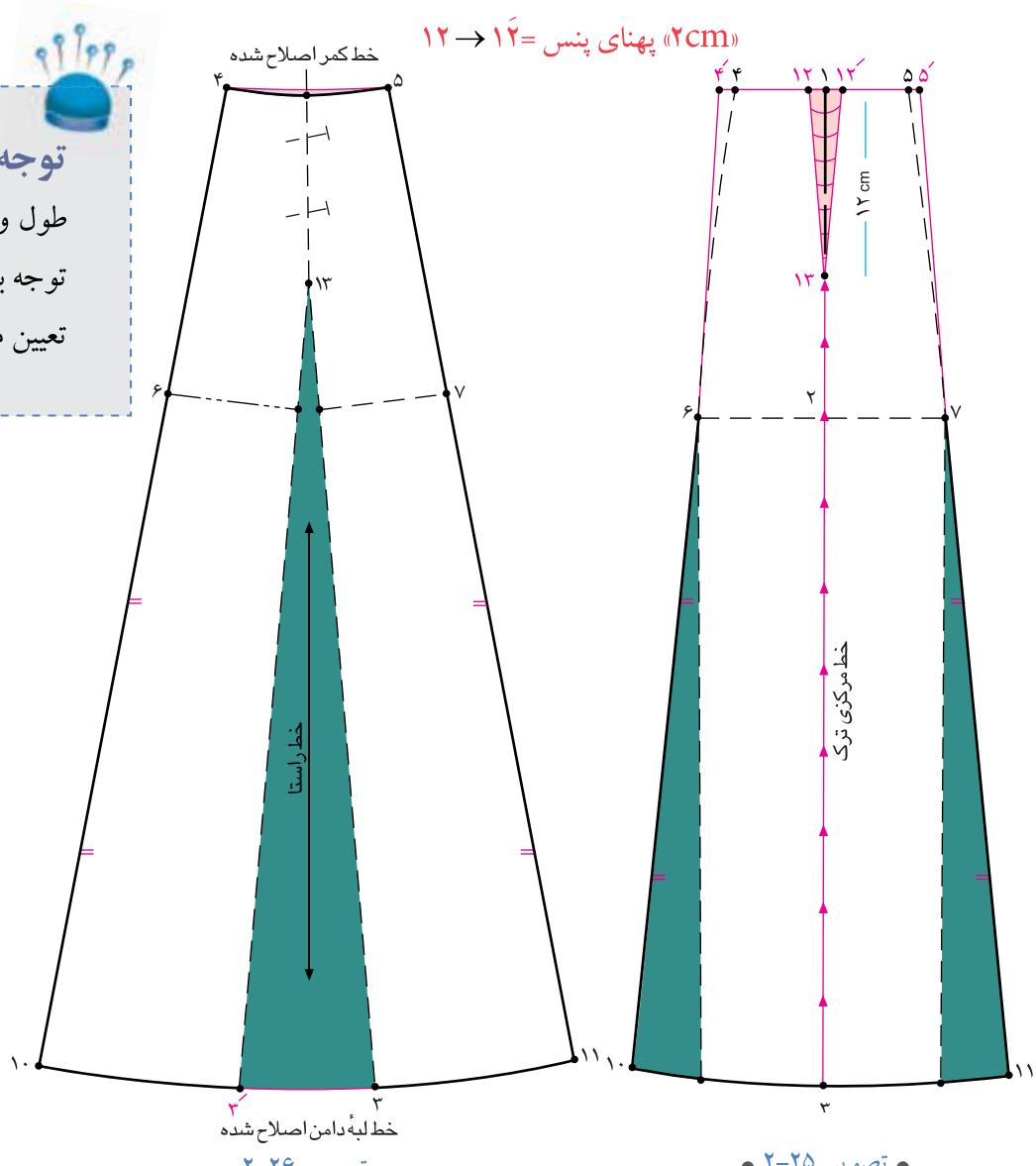
و ۷ زاویه پیدا کند در این صورت آن را

اصلاح کنید.

● تصویر ۲-۲۴ ●

- طول پنس را به اندازه « ۱۰ تا ۱۴ سانتی متر » از نقطه ۱۰ پایین آمده، نقطه ۱۳ بدست می آید.
- نقاط ۱۲ و ۱۲ را به ۱۳ وصل کنید. (تصویر ۲-۲۵)
- خط ۳ تا ۱۳ را قیچی کنید و پنس را بیندید.
- مقدار باز شده در لب دامن نقاط ۳ و ۳ اوازمان طبیعی است.
- خط کمر و لب دامن را اصلاح کنید. (تصویر ۲-۲۶)

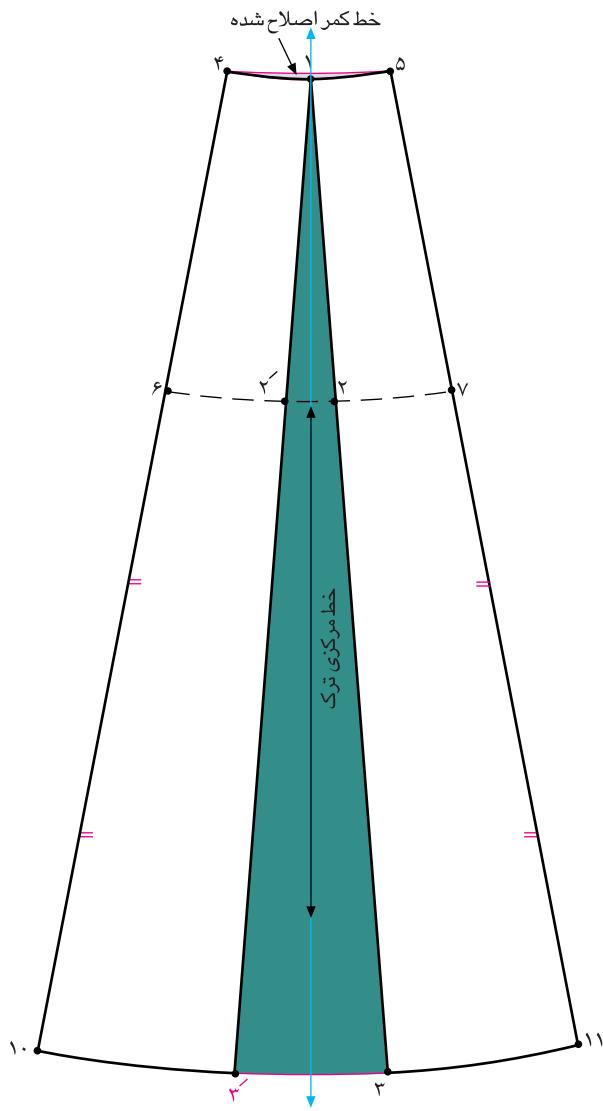

الگوي دامن ترك با اوازمان طبيعي

- از الگوي دامن ترك با اوازمان پهلو استفاده كنيد.
- از نقاط ۴ و ۵ هر کدام « ۱ سانتی متر » به سمت بیرون الگو علامت بزنيد. نقاط ۴ و ۵ به دست می آيد.
- نقاط ۴ و ۵ را به نقاط ۶ و ۷ وصل کنید.
- اندازه اضافه شده به خط کمر پهناي پنس است.
- $\frac{1}{2}$ پهناي پنس را در دو طرف نقطه ۱ علامت بزنيد. نقاط ۱۲ و ۱۲ بدست آيد.

- نقطه ۱ را مماس با خط راهنما قرار دهید.
- مقدار اوازمان را بین «۳ تا ۱۲ سانتی متر» در نظر بگیرید. اندازه مورد نظر را نصف کنید و از دو طرف خط راهنما علامت بزنید.
- نقاط ۳ و ۳' را در دو طرف خط راهنما قرار دهید.
- خطوط کمر و لبه دامن را اصلاح کنید.

(تصویر ۲-۲۸)

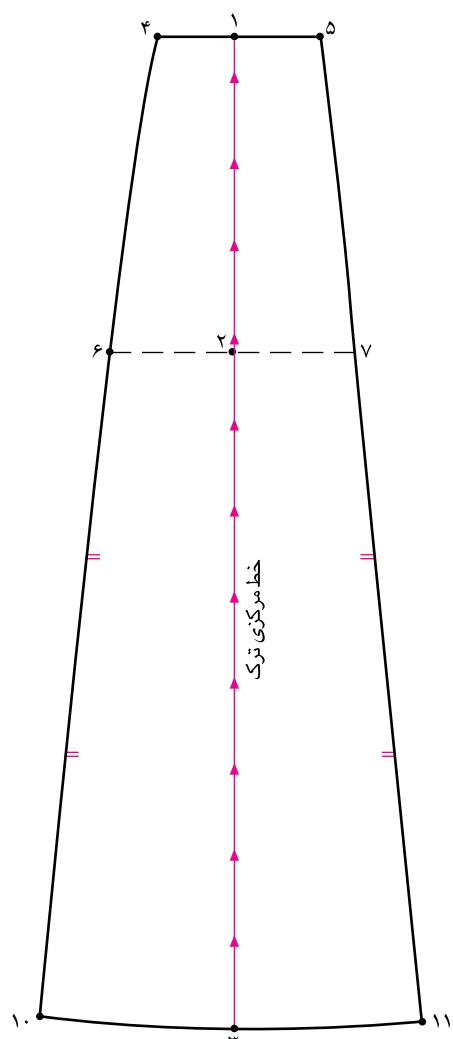

● تصویر ۲-۲۸

الگوی دامن ترک با اوازمان سراسری

- از الگوی دامن ترک با اوازمان پہلو استفاده کنید.
- خط مرکزی را از نقطه ۳ در لبه دامن به سمت بالا قیچی کنید. الگو در نقطه ۱ جدا نشود.
- یک خط عمودی به عنوان خط راهنما به طول قد دامن روی کاغذ الگو رسم کنید.

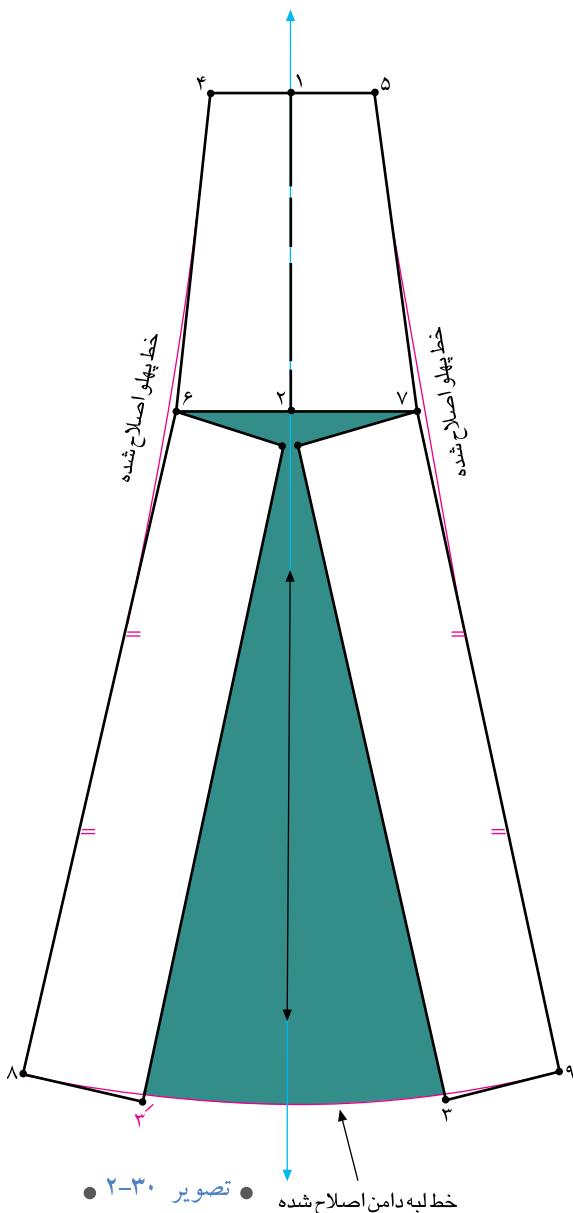
(تصویر ۲-۲۷)

● تصویر ۲-۲۷

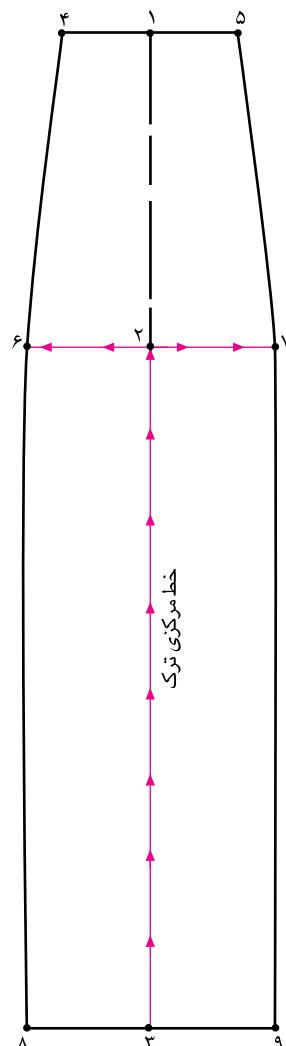
- خط ۱ تا ۲ الگو را مماس با خط راهنما قرار دهید.
- سپس نقاط ۳ تا ۴ را به اندازه «۳ تا ۱۲ سانتی متر» اوازمان دهید به طوری که اوازمان در دو طرف خط راهنما یکسان باشد.
- لبه دامن و نقاط ۶ و ۷ را در پهلو اصلاح کنید.

(تصویر ۲-۳۰)

الگوی دامن ترک با اوازمان افقی- عمودی

- از الگوی اساس دامن ترک استفاده کنید.
- ابتدا خط مرکزی را از نقطه ۳ تا ۲ ^۱ قیچی کنید و از نقطه ۲ تا نقاط ۶ و ۷ نیز قیچی کنید. به طوری که الگو در این نقاط جدا نشود. (تصویر ۲-۲۹)
- یک خط عمودی به عنوان خط راهنما، بلندتر از قد دامن رسم کنید.

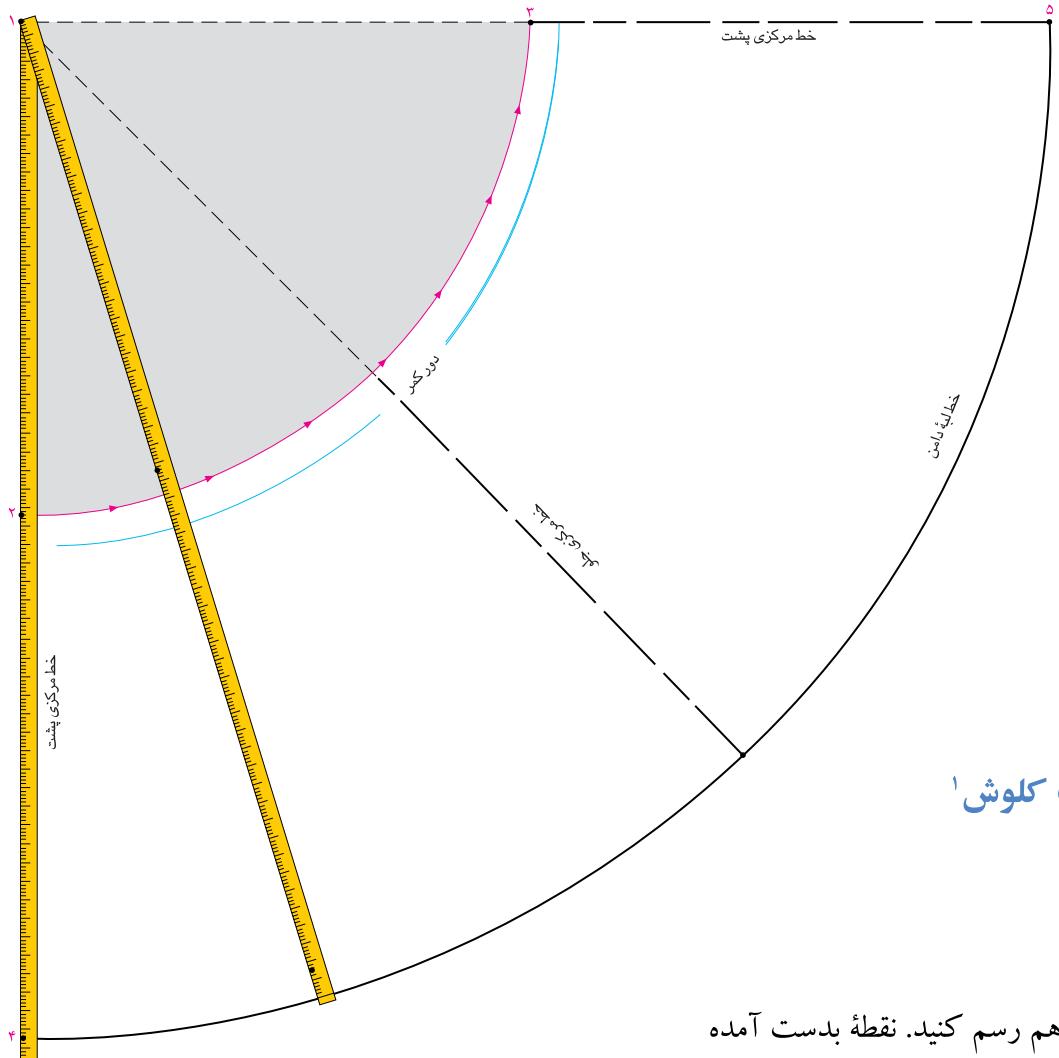
۱_ طول اوازمان می‌تواند از خط باسن تا کمی بالاتر از خط زانو متغیر باشد.

دامن کلوش

این دامن بر اساس شکل دایره رسم می‌شود و اندازه‌های متفاوتی دارد که با توجه به میزان گشادی آن، یک کلوش، دو کلوش و چهار کلوش نام‌گذاری شده است. این مدل دامن، شخص را چاق‌تر نشان می‌دهد.

● ۲-۳۱ ● تصویر

تصویر ۲-۳۲

الگوی دامن یک کلوش^۱

اندازه‌های لازم:

دور کمر

قد دامن

■ دو خط عمود بر هم رسم کنید. نقطه بدهست آمده را بنامید.

■ از نقطه ۱ به اندازه دور کمر تقسیم بر $1/5$ منهای «سانتی‌متر» پایین آمده، نقطه ۲ بدهست می‌آید.

$1/5 \rightarrow 2 \text{ cm}$

■ از نقطه ۱ کمان را به اندازه $(1\text{تا}2)$ رسم کنید و نقطه ۳ را علامت بزنید.

$1 \rightarrow 3 = 1 \rightarrow 2$

■ کمان 2 تا 3 ، اندازه دور کمر است.

■ از نقطه ۲ قد دامن را به سمت پایین علامت بزنید، $\text{قد دامن} = 4$ نقطه 4 بدهست می‌آید.

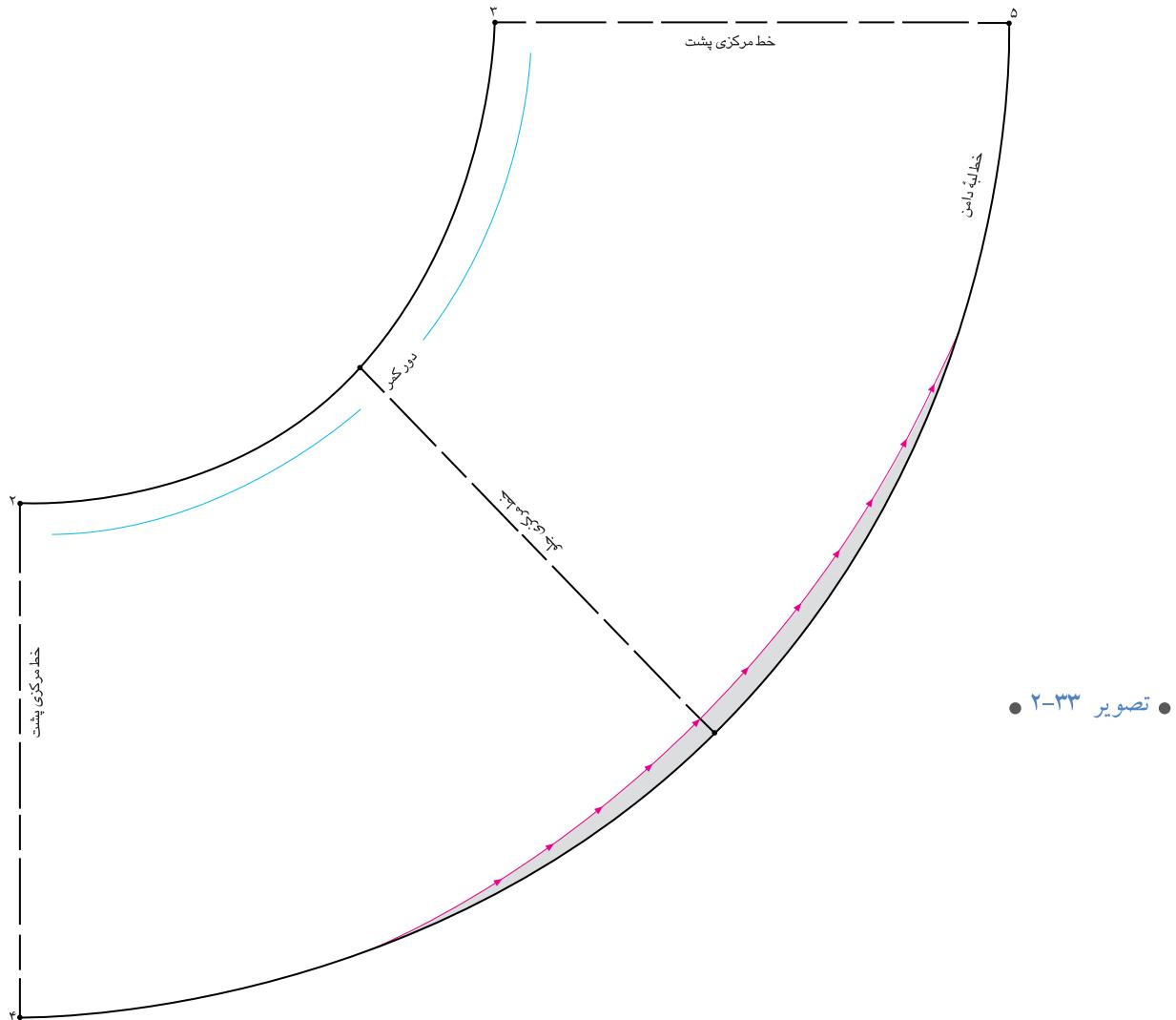
^۱ این الگو 25 درصد کوچک شده است.

توجه:

برای رسم کمان لبه دامن اندازه 1 تا 2 و 2 تا 4 با هم جمع می‌شود.

نیمساز زاویه 1 را رسم کنید. خط بدهست آمده، خط مرکزی جلو است. (تصویر ۲-۳۲)

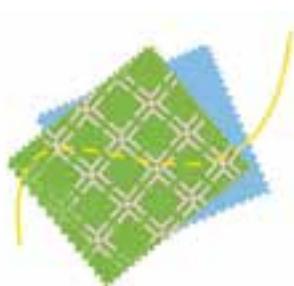

اصلاح لبه دامن

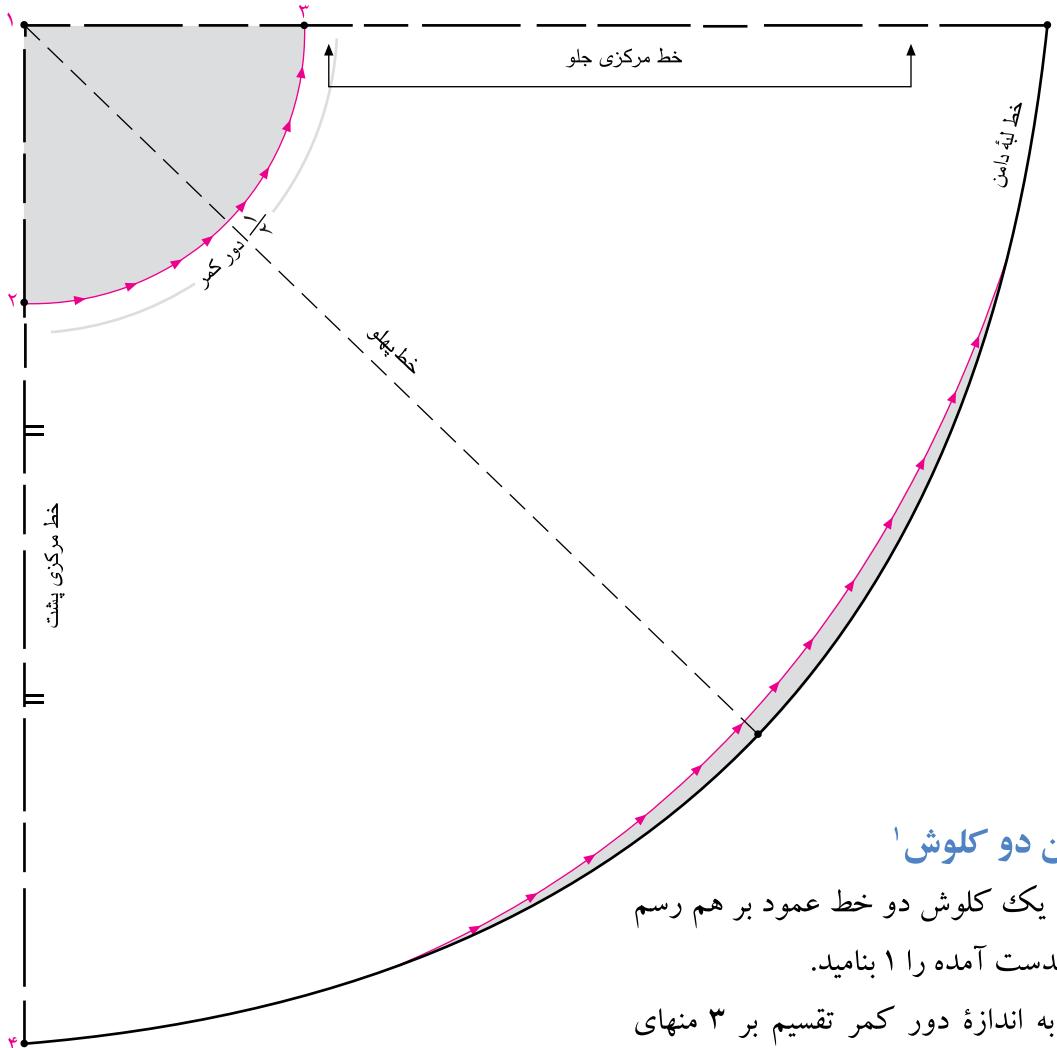
■ در لبه دامن خط نیمساز الگو روی اریب پارچه قرار می‌گیرد به همین دلیل طول آن افزایش می‌یابد برای رفع آن قبل از برش، الگو را اصلاح کنید.

■ روی خط نیمساز در لبه دامن مقدار افت پارچه را کم کرده و مجدداً خط لبه دامن را اصلاح کنید. این مقدار بستگی به میزان افت پارچه و قد^۱ دامن دارد.

(تصویر ۲-۳۳)

^۱- هر چقدر قد دامن بلندتر شود مقدار افت آن بیشتر خواهد شد.

● تصویر ۲-۳۴

رسم کنید. نقطه ۵ بدهست می‌آید. کمان $5 \rightarrow 4$ لبه دامن است.

نیمساز زاویه را رسم کنید تا خط پهلو به دست آید. خط $4 \rightarrow 2$ و $5 \rightarrow 3$ خطوط مرکزی جلو و پشت می‌باشد.

خط لبه دامن را اصلاح کنید. (تصویر ۲-۳۴)

الگوی دامن دو کلوش^۱

■ مطابق دامن یک کلوش دو خط عمود بر هم رسم کنید و نقطه بدهست آمده را ۱ بنامید.

■ از نقطه ۱ به اندازه دور کمر تقسیم بر ۳ منهای «سانسی متر» پایین آمده، نقطه ۲ بدهست می‌آید.

$$1 \text{ دور کمر} = \frac{1}{3} \text{ cm}$$

■ مطابق دامن یک کلوش کمان کمان را رسم کنید.

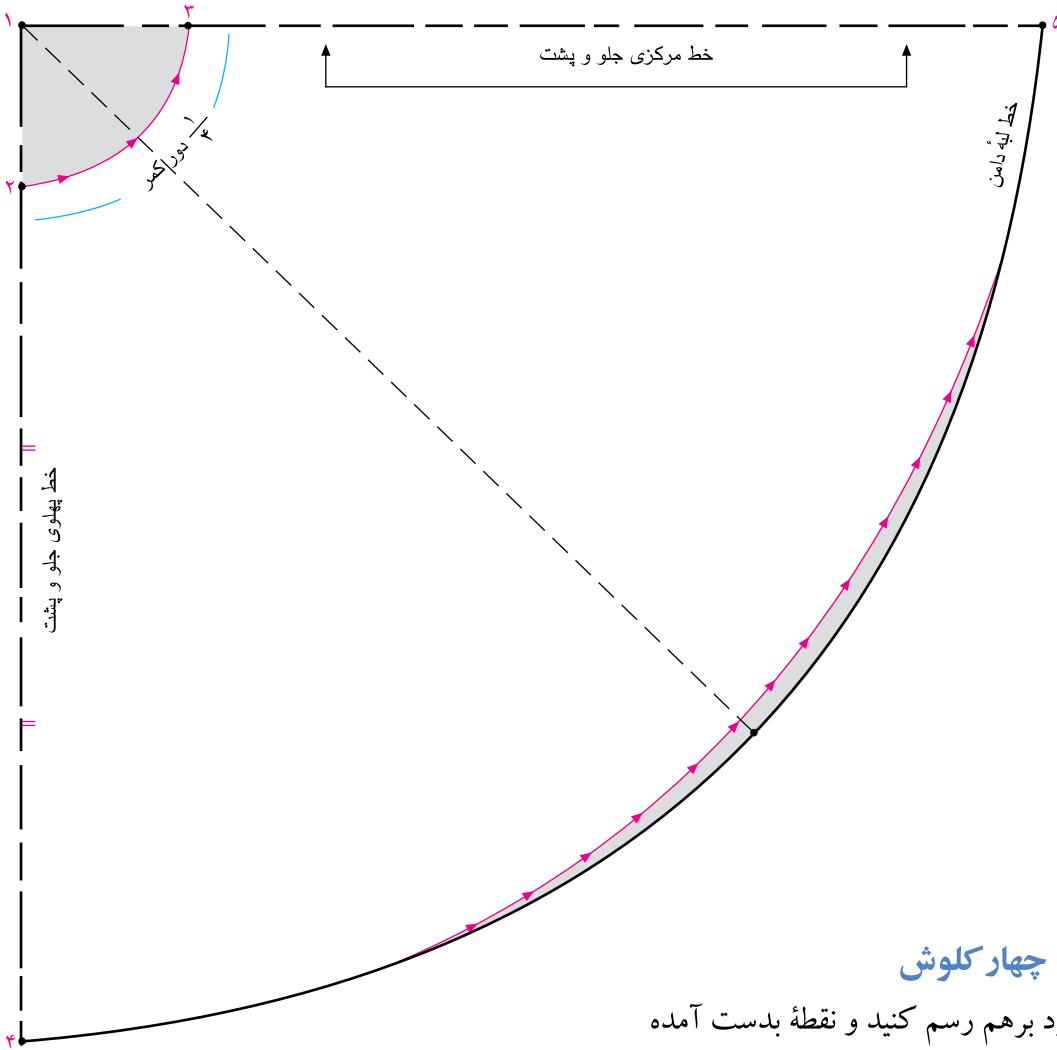
■ کمان ۲ تا ۳ برابر با $\frac{1}{3}$ دور کمر است.

■ قد دامن را از نقطه ۲ به سمت پایین علامت بزنید، نقطه ۴ بدهست می‌آید.

$$\text{قد دامن} = 4$$

■ کمان لبه دامن را از نقطه ۱ به اندازه خط (۴ تا ۱)

^۱- این الگو ۲۵ درصد کوچک شده است.

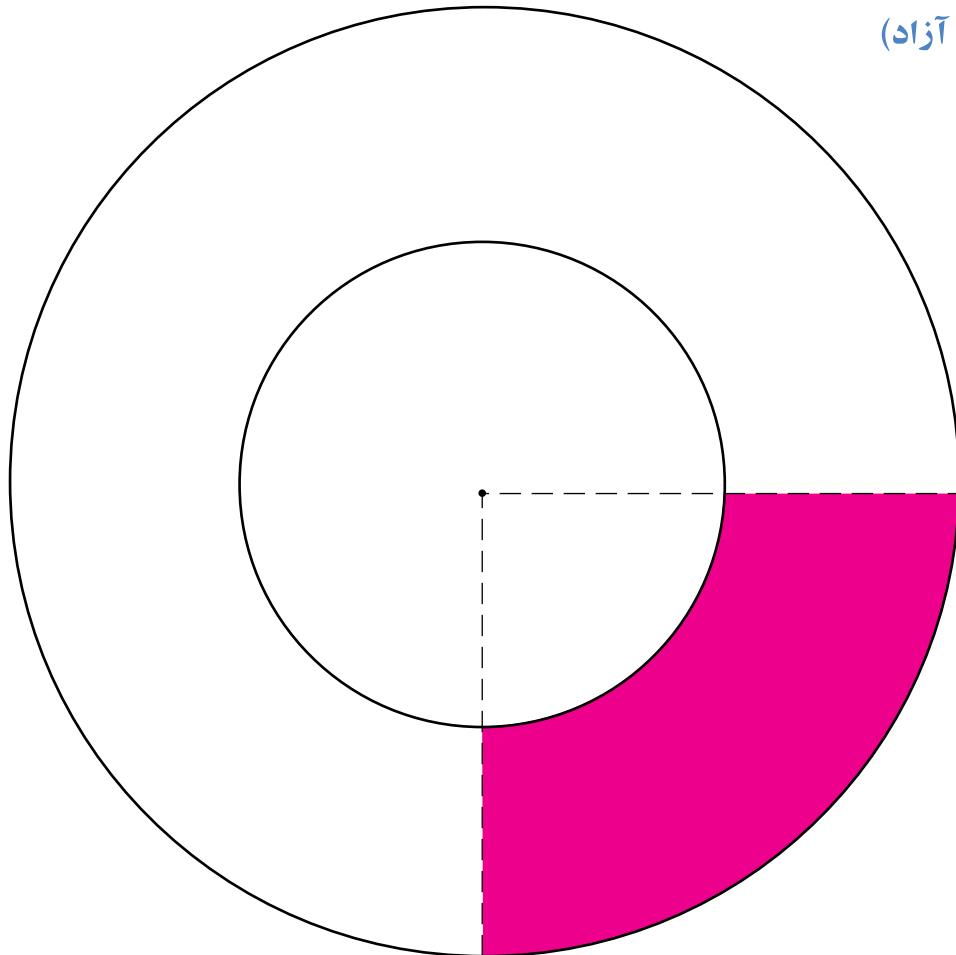

الگوی دامن چهار کلوش

- دو خط عمود برهم رسم کنید و نقطه بدست آمده را ۱ بنامید.
- از نقطه ۱ به اندازه دور کمر تقسیم بر ۶ منهای «۰/۵ سانتی متر» پایین آمده، نقطه ۲ بدست می آید.
- $1 - \frac{1}{6} \text{ دور کمر} = 2 \text{ CM}$
- کمان کمر را رسم کنید.
- کمان ۲ تا ۳ برابر با $\frac{1}{6}$ دور کمر است.
- قد دامن را از نقطه ۲ به طرف پایین علامت بزنید. تا نقطه ۴ بدست آید.
- نقطه ۵ را علامت بزنید.
- نیمساز زاویه ۱ را رسم کنید.
- $قد دامن = 4 \rightarrow 2$
- از نقطه ۱ کمان لبه دامن به اندازه (۱۴) رسم کنید
- خط لبه دامن را اصلاح کنید. (تصویر ۲-۳۵)
- تصویر ۲-۳۵

بیشتر بدانید (مطالعه آزاد)

● تصویر ۲-۳۶

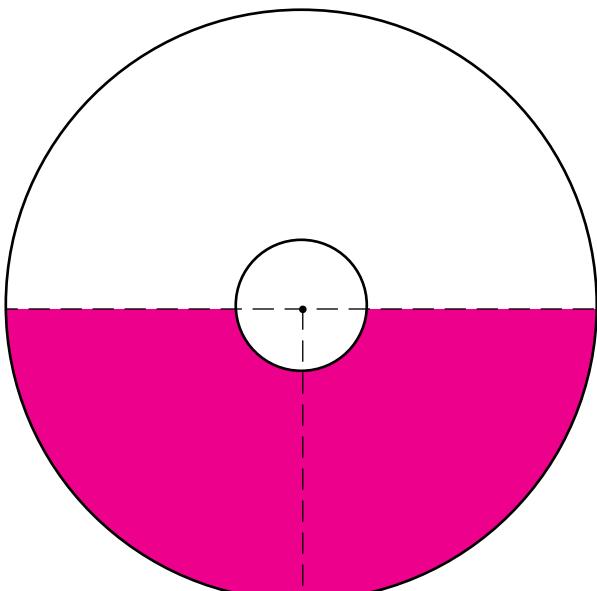

● تصویر ۲-۳۷

دامن یک کلوش

گشادی این دامن از خط باسن به پایین شروع می‌شود.
مانند دامن فون طبیعی است و $\frac{1}{4}$ فضای دایره را در
برمی گیرد.

این دامن روی یک لای پارچه برش می‌خورد.
(تصویر ۲-۳۶ و ۲-۳۷)

● تصویر ۲-۳۸

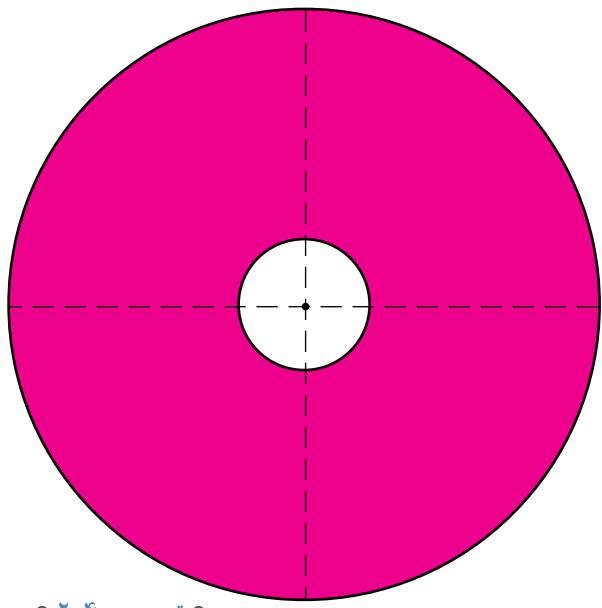
● تصویر ۲-۳۹

دامن دو کلوش

گشادی این دامن کمی پایین‌تر از خط کمر شروع می‌شود و $\frac{1}{3}$ فضای دایره را در برابر می‌گیرد.

این دامن اگر روی دولای بسته پارچه قرار گیرد یک درز و چنانچه روی یک لای پارچه (۲ بار) برش بخورد دو درز در پهلوها خواهد داشت.

(تصویر ۲-۳۸ و ۲-۳۹)

● تصویر ۲-۴۰ ●

● تصویر ۲-۴۱ ●

دامن چهار کلوش

گشادی این دامن از خط کمر شروع می‌شود و تمام فضای دایره را در بر می‌گیرد. اگر این دامن ۲ بار روی دولای بسته پارچه قرار گیرد دو درز دارد چنانچه پارچه عریض باشد می‌توان بدون درز تهیه

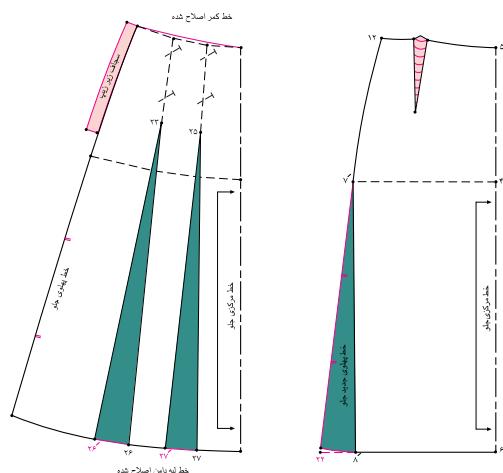
کرد. (تصویر ۲-۴۰ و ۲-۴۱)

سؤالات پایان فصل دوم

تئوری

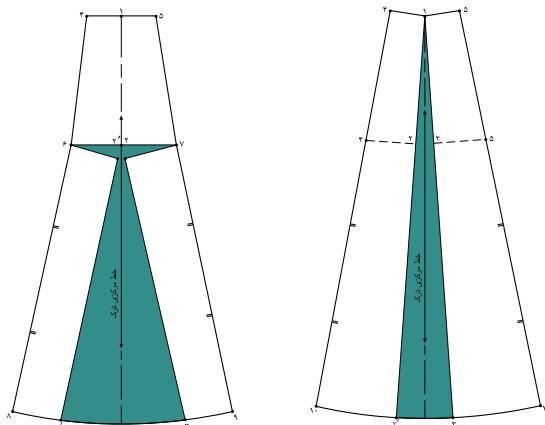
- ۱- ویژگی های دامن فون و ترک را تعریف کنید.
- ۲- اوازمان را تعریف کنید.
- ۳- انواع اوازمان را شرح دهید.
- ۴- در چه مواردی اوازمان از داخل فضای الگو اضافه می شود.
- ۵- حداقل و حداکثر مقدار اوازمان پهلو چند سانتی متر است.
- ۶- طول و عرض پنس چه تأثیری در مقدار اوازمان دارد.
- ۷- چگونه الگوی دامن فون را روی پارچه قرار دهیم تا گشادی لبه دامن یکنواخت شود.
- ۸- نوع اوازمان در دامنهای زیر را بنویسید.

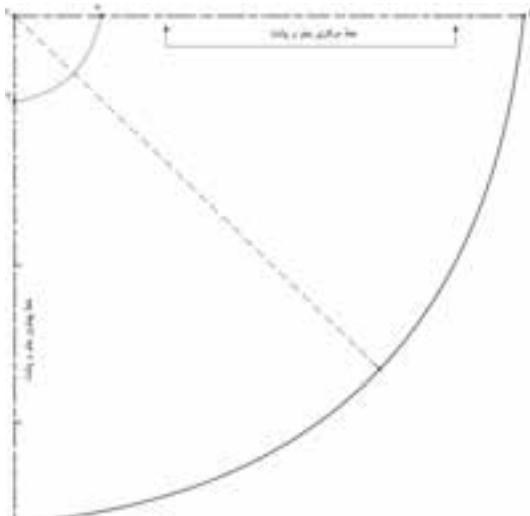
- ۹- با توجه به این که مقدار دور کمر « ۶۴ سانتی متر » است اندازه خط کمر در دامن شش ترک را بدست آورید.
- ۱۰- چگونه اوازمان طبیعی در الگوی دامن ترک ایجاد می شود؟ توضیح دهید.

۱۱- با توجه به تصاویر زیر تفاوت اوازمان افقی - عمودی را با اوازمان سراسری بنویسید.

۱۲- در دامن چهار کلوش فاصله خط ۱ تا ۲ برابر چند سانتی متر است؟

الف: $\frac{1}{5}$ دور کمر - ۰/۵

ب: $\frac{1}{6}$ دور کمر - ۱

ج: $\frac{1}{3}$ دور کمر - ۰/۵

د: $\frac{1}{3}$ دور کمر - ۱

۱۳- کمان کمر در الگوی چهار کلوش برابر:

الف: $\frac{1}{2}$ دور کمر

ب: $\frac{1}{2}$ دور کمر - «۱ سانتی متر»

ج: $\frac{1}{4}$ دور کمر

د: $\frac{1}{4}$ دور کمر - «۱ سانتی متر»

۱۴- جدول مقابل را کامل کنید.

دامن ها	دور کمر	تقسیم	منهای	حاصل
یک کلوش	۶۶			
دو کلوش	۶۶			
چهار کلوش	۶۶			

عملی

۱- الگوی دامن فون با انواع اوازمان‌های زیر را بسازید.

ج: طبیعی

الف: پهلو (خارج از الگو)

د: افقی عمودی

ب: پهلو (داخل فضای الگو)

۲- دامن فون را با یکی از اوازمان‌ها، با اندازه شخصی بسازید.

۳- الگوهای دامن ترک زیر را بسازید.

الف: ۸ ترک با اوازمان پهلو

ب: ۶ ترک با اوازمان طبیعی (طول پنس «۱۲ سانتی متر» و عرض «۲ سانتی متر»)

ج: ۱۰ ترک با اوازمان سراسری

د: ۸ ترک با اوازمان افقی - عمودی

۴- دامن ترک را با یکی از اوازمان‌ها با اندازه شخصی بسازید.

۵- الگوی دامن یک کلوش را با توجه به اندازه دور کمر «۷۵ سانتی متر» رسم کنید.

۶- یکی از الگوهای دامن کلوش را با اندازه شخصی رسم کنید.